

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

24. julij 1970 — Leto VI. št. 16 (122) — Cena 0,30 din. Poština plačana v gotovini

O BODOČI STANOVANJSKI POLITIKI

Ceprav smo že 1965. leta začrtali osnovne naloge na področju stanovanjskega gospodarstva, smo sprejeta stališča doslej vse prepočasno uveljavljali. V Sloveniji smo se zato pred dvema letoma odločili za oblikovanje nove politike na področju stanovanjskega gospodarstva.

Skupščina SR Slovenije je pripravila osnutek izhodišč za resolucijo o bodoči stanovanjski politiki na Slovenskem, ki so bila z velenjskim posvetovanjem 26. junija, ki ga je pripravila pogodbená skupnost Občan iz Ljubljane, tudi dana v javno razpravo. Posvetovanja so se udeležili poleg predstavnikov slovenskih občin še zastopniki stanovanjskih in gradbenih podjetij, nekaterih krajevnih skupnosti in hišnih svetov. V delovnem predstevstvu je bil tudi predsednik velenjske občine, Nestl Zgank, udeležence posvetovanja pa je pozdravil v imenu Velenjčanov predsednik občinske konference SZDL Velenje, Milan Sterban.

Republiški sekretar za urbanizem, dipl. inž. Boris Mikoš, je nanizal udeležence posvetovanja vrsto ugotovitev v zvezi s sedanjim položajem na področju stanovanjskega gospodarstva in nalogami v prihodnje. Predvsem je poudaril, da je temeljito izhodišča na načelih resolucije zvezne skupščine, začrtana pa so zdaj za kraj-

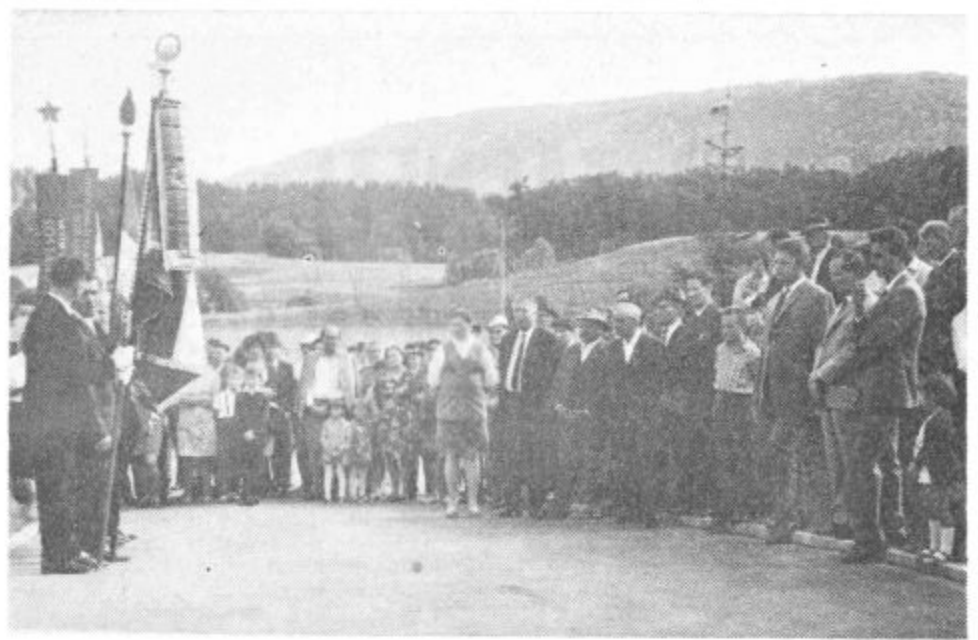
še razdobje. Gre predvsem za to, da pospešimo uveljavljanje že pred petimi leti sprejetih stališč o stanovanjskem gospodarstvu. V naši republiki imamo zdaj okrog pol milijona stanovanj ter okrog 20 milijonov m² stanovanjske površine. Vendar pa število stanovanj ne zadošča, pa čeprav je praktično dosežen 5 letni načrt izgradnje novih stanovanj. Osnovna naloga bo v prihodnjih petih letih zaustaviti naraščanje stanovanjskega primanjkljaja, do leta 1985 pa odpraviti stanovanjsko problematiko.

Izhodišča poudarjajo predvsem postopno odpravo sedanjih neekonomskih in asocialnih razlik na področju stanovanjskega gospodarstva, zavzemajo se za povečanje obsega stanovanjske graditve ter za smotno delitev družbenih nalog v stanovanjski dejavnosti med republiko in občino.

V izhodiščih so zapisane tudi dokaj zahtevne naloge, s katerimi se bodo morale spoprijeti tudi občine. Pripraviti bodo morale

ustrezno urbanistično dokumentacijo kot osnovo za zagotavljanje potrbenih gradbenih zemljišč in izdelati programe stanovanjske izgradnje za prihodnjih pet let, in ot v sodelovanju z delovnimi organizacijami. Opraviti bodo morale občinske skupščine tudi revalorizacijo vsega stanovanjskega fonda in predpisati nove stanarine ter postopnost njihovega večanja. Ustanoviti bo treba poseben solidarnostni sklad ter sprejeti odlok o minimalnem oročanju sredstev za stanovanjsko graditev. Z namenom, da bi dosegli večjo racionalizacijo v stanovanjskem gospodarstvu, bodo morale občinske skupščine odločiti o ustanovitvi medobčinskih podjetij za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in odpraviti ponekod še močno razvejano organizacijsko razdrobljenost. In končno bodo morale občinske skupščine tudi zagotoviti, da bodo delovne organizacije sprejele večletne programe za gradnjo stanovanj.

Na področju stanovanjskega gospodarstva smo v Sloveniji pred obravnavanjem in razreševanjem številnih dokaj zahtevnih nalog, ki zadevajo osnovne interese delovnih ljudi. Z uresničevanjem teh nalog ne kaže več odlašati, zato je treba v široki javni razpravi, ki bo trajala do konca septembra, ugotoviti, ali predlagana izhodišča ustrezajo in v primeru, da ustrezajo, čimprej začeti z njihovim uveljavljanjem, se pravi z oblikovanjem takšne stanovanjske politike, ki bo v skladu z našimi današnjimi in jutrišnjimi potrebami, predvsem pa tudi možnostmi.



Krajevna organizacija ZB NOV je prejšnjo nedeljo razvila prapor. Za to slovesnost so pripravili tudi kulturni spored

VELENJSKI RUDARJI SO BILI USPEŠNI

Do konca junija so nakopali 1.707.000 ton lignita oz. 133.200 ton ali 8,5 % več, kot je določal plan

Prvo letošnje polletje so sklenili velenjski rudarji dokaj zadovoljivo. Medtem, ko so lani v 146 delavskih nakopali do konca junija 1.649.000 ton lignita so letos v samo 141 (ali 5 manj) napram letom 1969 povečali proizvodnjo za 58.000 ton, še ugodnejša primerjava pa je z letošnjimi planskimi obveznostmi. Na začetku leta so predvideli, da bodo v prvem polletju nakopali 1.573.800 ton lignita, nakopali pa so ga kar 133.200 ton oz. 8,5 % več. Vsekakor spodbudno.

V primerjavi z lanskim letom so se v prvih letošnjih šestih mesecih povečali odkopni učinki, prav tako pa tudi jamski in rudniški učinek. Jamski učinek znaša zdaj 5,34 tone na delavnik, rudniški pa 4,57 tone na delavnik. Odkopni učinek se je povečal posebej še v jami vzhod, in sicer od 9,38 na 11,43 tone na delavnik, v jami zahod pa od 7,10 na 9,88 tone na delavnik. Iz tega sledi, da se je povečala tudi dnevna proizvodnja. Lani so velenjski rudarji nakopali povprečno 11.295 ton lignita, letos do konca junija pa že 12.106 ton, ali 811 ton več. Omeniti je ob tem treba, da so se v jami zahod občutno povečali odkopni učinki, k čemer so nedvomno svoje prispevali tudi poskusi z novo odkopno metodo s hi-

draviličnim odporjem »Alpina«. Na zahodnem polju, ki je v razvoju, se je povečala dnevna proizvodnja, v primerjavi z letom 1969, kar za 605 ton.

Prodaja premoga v prvem polletju poteka normalno. Na zalogi je bilo v Prelogah toliko premoga, kot ga je bilo leta 1968. Posledica nekoliko večjih zalog (143.000 ton) je tudi pomanjkanje železniških vagonov, pa tudi široka potrošnja si je v poletnih mesecih nakupila sorazmerno majhne količi-

ne premoga, zaradi česar utegnejo nastati težave jeseni, ko bodo potrebe po lignitu večje. Sicer pa mora Rudnik lignita Velenje pripraviti do leta 1972, ko bo nova Termoelektrarna Soštanj III redno obratovala, večje zaloge lignita, saj bo treba odpremiti kupcem, kot kažejo prvi izračuni, najmanj 4.200.000 ton lignita.

Skladno s povečano proizvodnjo in učinki so se zvišali tudi osebni dohodki velenjskih rudarjev in so znašali v prvem polletju, v povprečju za polni redni delovni čas 1.550 dinarjev.

Med težavami, s katerimi so se srečavali velenjski rudarji v prvih mesecih letošnjega leta, velja zraven pomanjkanja železniških vagonov imenovati še pomanjkanje delovne sile za jamo, saj je manjkalo okrog 100 delavcev za delo v jami. Če bi morali izvajati vzdrževalna dela v takem obsegu, kot so jih še pred leti, pa bi bilo pomanjkanje delavcev še občutno večje.

V POLYPEXU IMENOVANA PRISILNA UPRAVA

V Saleškem rudarju smo že poročali, da je svet za gospodarstvo pri občinski skupščini znova uvedel prisilno upravo v soštanjski industriji plastike Polypex. Za ta korak se je svet za gospodarstvo odločil, ker podjetje ne zagotavlja nobenega perspektivnega razvoja, gospodarsko stanje pa

je tudi vedno slabše.

Za prisilnega upravitelja so imenovali **Milana Sterbana**, z njim pa bosta prišla v podjetje še inž. Janez Kraševac in Tone Petrič. Ker zdajšnji strokovni kader v Polypexu ni bil sposoben razviti podjetja, bodo v podjetju še zaposlili nove strokovnjake.

REELEKCIJA NI USPELA

Na razpis za direktorja v podjetju Kleparstvo-vodovod Soštanj se je v zakonitem roku prijavil samo en kandidat, in sicer večletni direktor Maks Dvornik. Na tajnem glasovanju delavskega sveta, ki ga tvori celotna delovna skupnost (22 zaposlenih), so za prijavljenega kandidata glasovali le štirje, vsi ostali pa so bili proti temu, da bi Maksa Dvornika znova imenovali za direktorja.

Lahko rečemo, da je to bolj osamljen primer neuspele reelekcije. V soštanjskem Kleparstvu-vodovod

je večina članov delovnega kolektiva uvidela, čeprav po našem mnenju nekoliko pozno, da podjetje ne gre v korak z razvojem in v gospodarskih dosežkih močno zaostaja. Zato v delovnem kolektivu prevladuje splošno prepričanje, da je za sedanje stanje v veliki meri kriv direktor in ga zavoro tega niso hoteli ponovno imenovati.

Odločili so se že, da bodo ponovno objavili razpis za direktorja, do takrat pa bo vršilec dolžnosti Ivan Novak.



Golovo domačini najčešče imenujejo Majerhof. Tri in več let strojni park soštanjske kmetijske zadruge. Delovni prostori pa so v tako slabem stanju, da je moral vmes poseči občinski delovni inšpektor in prepovedal njihovo uporabo. — O tem podrobneje pišemo na zadnji strani današnjega Saleškega rudarja

PREDNO ZAČNETE GRADITI-MORATE VEDETI

KAKO SI PRIDOBIMO POTREBNA DOVOLJENJA ZA NOVOGRADNJO STA- NOVANJSKIH HIŠ

Za graditev objektov si mora investitor pridobiti lokacijsko dovoljenje in dovoljenje za gradnjo.

• LOKACIJSKO DOVOLJENJE

Lokacijsko dovoljenje izda za urbanizem pristojni občinski upravni organ na oddelku za gradbene zadeve (grdbeni referent).

Zahtevi za lokacijsko dovoljenje, ki jo vložite v sprejemni pisarni SO Velenje, mora biti priložena lokacijska dokumentacija, dokazilo, da je investitor upravičen razpolagati z zemljiščem in vsa soglasja pristojnih organov in organizacij.

Lokacijske dokumentacije za gradnjo v naši občini izdeluje Projektivni biro Velenje. Pri naročilu lokacijske dokumentacije na biroju morate predložiti zgoraj omenjeno dokazilo, da je investitor upravičen razpolagati z zemljiščem in mapno kopijo parcele, kjer želite zidati.

Za soglasja vseh pristojnih organov in organizacij, ki jih morate predložiti k vlogi za lokacijsko dovoljenje, so smatrana vsa soglasja glede hišnih priključkov (soglasja za priključek na vodovodno in kanalizacijsko omrežje, elektroenergetsko soglasje, soglasje glede cestnega priključka in sanitarno soglasje izdano od sanitarnega inšpektorja SO Velenje).

Ko boste k zahtevi za lokacijsko dovoljenje predložili lokacijsko dokumentacijo, vsa soglasja, da ste upravičeni razpolagati z zemljiščem, vam lahko pristojni upravni organ izda lokacijsko dovoljenje.

• GRADBENO DOVOLJENJE

Gradbeno dovoljenje izda pristojni občinski upravni organ na oddelku za gradbene zadeve (gradbeni referent). Zahtevi za gradbeno dovoljenje, ki jo vložite v sprejemni pisarni SO Velenje, morate priložiti investicijsko tehnično dokumentacijo objekta in lokacijsko dovoljenje za lokacijsko dokumentacijo, soglasji in dokazilom, da je investitor upravičen razpolagati z zemljiščem.

Investicijsko tehnična dokumentacija objekta (ali načrt objekta) je veljavna le v primeru, če jo izdela organizacija (zavod ali projektivna organizacija), ki je registrirana za to dejavnost. Za enodružinske hiše si lahko kupite tipski projekt pri Projektivnem biroju Velenje ali pri kateri drugi organizaciji, registrirani za izdelovanje take dokumentacije. Projekt pa si lahko date izdelati tudi po naročilu.

Na podlagi investicijsko-tehnične dokumentacije in lokacijskega dovoljenja z lokacijsko dokumentacijo, soglasji in dokazilom, da je investitor upravičen razpolagati z zemljiščem, vam lahko pristojni upravni organ izda gradbeno dovoljenje.

KAJ VSE JE POTREBNO ZA REKONSTRUKCIJO ALI PREUREDITEV OBSTOJEČIH OBJEKTOV

Za preureditev objekta s katero se spreminjajo konstrukcijski elementi ali izvajajo druga dela, ki lahko vplivajo na stabilnost objekta in se z njo spreminja zunanost, velikost in namen obstoječega objekta, si je potrebno pridobiti lokacijsko in gradbeno dovoljenje. Ti dovoljenja dobite na isti način kot za novogradnjo stanovanjskih objektov.

Lokacijsko in gradbeno dovoljenje pa ni potrebno na obstoječih objektih in za adaptacije s katerimi velikost, zunanost in namen objekta ne spreminjajo (npr. zamenjava oken in vrat, zamenjava dotrajanih podov, pozidanje predelne, nenosilne stene v objektu itd.).

Če občan preurejuje objekt v obsegu, kot je zgoraj navedeno, priklasi nameravano gradnjo v sprejemni pisarni občine. V ta namen izpolni formular, v katerega opiše nameravano delo in priloži lokacijsko skico z lokacijo objekta (mapna kopija). Na podlagi izpolnjenega formularja in mapne kopije, izda za urbanizem pristojni upravni organ potrdilo za gradnjo.

TEHNIČNI PREGLED IN DOVOLJENJE ZA UPORABO ZGRAJENEGA INVESTICIJSKEGA OBJEKTA

Ko občan dograja objekt, je treba pred pričetkom njegove uporabe opraviti tehnični pregled zgrajenega objekta in se prepričati o njegovi neoporečnosti.

Zahtevi za tehnični pregled mora vložiti investitor in ta naj vsebuje naslednje: ime in vrsto investicijskega objekta, kraj graditve, številko in datum gradbenega dovoljenja, ime organizacije, ki je objekt gradila, oziroma izvedla napeljave in ime organizacije, ki je izdelala investicijsko tehnično dokumentacijo.

Upravni organ, ki je izdal gradbeno dovoljenje, skliče na zahtevo investitorja komisijo za tehnični pregled. Tehnični pregled investicijskega objekta obsega glede na njegovo naravo pregled gradbenih del, pregled napeljav, opreme in naprav. S tehničnim pregledom se ugotovi, ali je investicijski objekt izveden v skladu z investicijsko teh-

nično dokumentacijo, ali je izveden v skladu s predpisi, normativi in standardi, ki so obvezni pri izvedbi objektov take vrste in s pogoji, določenimi za graditev investicijskega objekta na nekem zemljišču.

Po tehničnem pregledu sestavi komisija zapisnik. Zapisnik o delu komisije vsebuje vsa dejstva, ki so pomembna za odločanje o tem, če se investicijski objekt lahko začne uporabljati in predlog komisije za izdajo ustrezne odločbe. Po prejemu zapisnika izda pristojni upravni organ odločbo, s katero izda uporabno dovoljenje ali odredi odpravo pomanjkljivosti, ali pa odredi, da je treba investicijski objekt odstraniti. Investicijski objekt se mora odstraniti v primeru, če se pri pregledu ugotovi, da je podana nevarnost za stabilnost objekta, življenje in zdravje ljudi, promet in sosednje objekte, ki se ne da odpraviti.

Če občan ne zaprosi za vlogo za tehnični pregled in si ne preskrbi uporabnega dovoljenja za objekt, plačuje zaradi tega davek do takrat, da si pridobi uporabno dovoljenje. Če si občan uporabno dovoljenje pridobi, lahko zaprosi za davčno oprostitvev za stanovanjsko hišo, ki jo dobi za dobo 25 let.

KAZENSKE DOLOČBE PO ZAKONU O URBANISTIČNEM PLANIRANJU

Z denarno kaznijo do 500 din se kaznuje posameznik, če — gradi oziroma izvaja dela brez lokacijskega dovoljenja oziroma potrdila za gradnjo ali gradi oziroma izvaja dela v nasprotju z lokacijskimi dovoljenjem oziroma potrdilom za gradnjo;

— opravi zakoličenje objekta brez lokacijskega dovoljenja oziroma v nasprotju z izdanim dovoljenjem ali v nasprotju s predpisi o zakoličenju ali brez soglasja za urbanizem

pristojnega organa (če se pri zakoličenju na terenu ugotovi med dejanskim stanjem na terenu in med stanjem po lokacijski dokumentaciji take razlike glede lege objekta, da bi ne bilo mogoče izpolniti pogojev iz lokacijskega dovoljenja, se ne sme opraviti zakoličenje brez poprejšnjega soglasja organa, ki je izdal lokacijsko dovoljenje; ta organ mora odločiti o soglasju v treh dneh po prejemu investitorjeve zahteve);

— kljub odredbi pristojnega organa urbanistične inšpekcije v določenem roku ne odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti ali ne ustavi graditve ali ne odstrani objekta ali dela objekta.

KAZENSKE DOLOČBE PO REPUBLIČNEM ZAKONU O UREDITVI DOLOČENIH VPRAŠANJ S PODROČJA GRADITVE INVESTICIJSKIH OBJEKTOV

— Z denarno kaznijo od 300 do 500 dinarjev se kaznuje za prekršek investitor, če začne graditi brez gradbenega dovoljenja.

— Z denarno kaznijo 200 do 500 dinarjev se kaznuje občan, če si ne zagotovi strokovnega vodstva pri delih, ki jih izvaja v svoji režiji (nadzornega organa gradnje, ki je po izobrazbi gradbeni tehnik ali inženir).

— Z denarno kaznijo 100 do 500 dinarjev se kaznuje za prekršek občan, če ne priklasi na občini pričetka del, ki jih izvaja v svoji režiji, ali če začne uporabljati zgrajeni objekt, preden dobi uporabno dovoljenje.

Inšpektor lahko investitorja predlaga za kaznovanje sodniku za prekrške večkrat zaporedno.

PRIMERI:

Inšpektor ob ogledu ugotovi, da občan gradi brez ustreznih dovoljenj za gradnjo. Najprej predlaga graditelja za kaznovanje zaradi tega, ker gradi brez lokacijskega dovoljenja, nato zato, ker gradi brez gradbenega dovoljenja.

Inšpektor po ugotovitvi, da se gradnja odvija brez dovoljenja, izda odločbo o ustavitvi gradnje za čas, da si stranka dovoljenje pridobi. Če investitor gradi naprej, kljub odločbi, stori prekršek po zakonu o urbanističnem planiranju in ga mora inšpektor ponovno predlagati za kaznovanje. Za kaznovanje ga mora predlagati večkrat, če z gradnjo nadaljuje in to vse dotlej, dokler si dovoljenja za gradnjo ne pridobi.

Če se občan vseli v objekt, ne da bi poprej zaprosil za tehnični pregled objekta in prejel uporabno dovoljenje, je storil prekršek po »Republičnem zakonu o ureditvi določenih vprašanj s področja graditve investicijskih objektov«, čemur sledi prijava zaradi nedovoljene vselitve in ponovno kaznovanje. Poleg tega, da je kaznovan za uporabo objekta pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja, plačuje za objekt tudi davek, ki bi ga bil v obratnem primeru oproščen za dobo 25 let.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO Urbanistična in gradbena inšpekcija

SPREMENJENI PREDPISI O VOZNIŠKIH IZPITIH

V uradnem listu SFRJ št. 24/70 je izšel pravilnik o programu in načinu opravljanja voznškega izpita. Ta pravilnik odloča, da mora kandidat, ki se prijavi k voznškemu izpitu, med drugim, priložiti tudi potrdilo občinskega odbora Rdečega križa o opravljenem izpitu prve pomoči v prometni nesreči. Kdor tega potrdila nima, se ne more prijaviti pri oddelku za občo upravo za šoferski izpit.

Občinski odbor Rdečega križa Velenje bo organiziral izpite iz prve pomoči poškodovanim v prometni nesreči, vsak četrtek od 15. do 18. ure, v Zdravstvenem domu Velenje, soba št. 59 II. nadstropje. Kandidati za voznški izpit, ki so opravliali že takšen tečaj prve pomoči pri civilni zaščiti, verjetno lahko gredo na izpit, drugi pa najbrž brez tečaja prve pomoči izpita ne bodo zmogli. Občinski odbor RK ima tudi na razpolago učbenik kot pripomoček kandidatu za pripravljanje.

Prav tako lahko dobite na občinskem oddelku RK, ali pa neposredno pri oddelku za občo upravo, prijavnico za izpit ali pa za tečaj prve pomoči. Cena izpita prve pomoči je 35 din, cena tečaja pa bo ca. 60 din.

Pravilnik o programu in načinu opravljanja voznškega izpita je prinesel še nekaj novosti. Vozniški izpit se opravlja pismeno, ustmeno in praktično. Če kandidat pri pismenem izpitu na testu napravi le eno napako, opravlja izpit iz teorije še ustmeno. Ustmeno dela kandidat iz vseh treh področij in dobi po 3 vprašanja.

Prav tako je izpit iz praktičnega dela razdeljen v dva dela. Prvi del izpita se dela na poligonu, da ugotovijo kandidatove sposobnosti o ravnanju z vozilom. Če zadovolji kriterijem, pride na drugi del praktične vožnje v naseljenem kraju z gostejšim prometom in praviloma na cesti izven naseljenega kraja. Pri tem delu praktičnega izpita mora kandidat pokazati svoje znanje v uporabljanju cestno prometnih predpisov, opreznosti do drugih voznikov, itd.

Prosimo, da vsi tisti, ki se prijavljajo na izpit in tisti, ki se nameravajo prijaviti na izpit, vzamejo to informacijo na znanje in ravnaajo v skladu s temi navodili.

Oddelek za občo upravo
SO Velenje

VELIKA KRVODAJALSKA AKCIJA

Občinski odbor Rdečega križa je skupaj s komisijo za krvodajalstvo v velenjski občini že izvedel uspešne prostovoljne odvzeme krvi v Velenju, Šoštanju in Smartnem ob Paki. Kri je darovalo blizu 1.000 občanov.

Velika prostovoljna krvodajalska akcija pa bo spet danes in jutri. Dne 24. julija bodo odvezemali kri za poslenim v rudniku lignita Velenje. V tem kolektivu se vedno v velikem številu udeležijo odvzema krvi. 25. julija pa bo akcija v tovarni gospodinske opreme Gorenje.

Računajo, da bo iz obeh največjih velenjskih delovnih organizacij darovalo kri blizu 600 prostovoljnih krvodajalcev.

Počastili so žrtve v Frankolovem in Osankarici

Združenje borcev NOV Šoštanj je v nedeljo, dne 21. junija 1970, organiziralo skupinski izlet za svoje člane v zgodovinske kraje narodnoosvobodilne borbe, da bi počastili spomin na žrtve fašističnega terorja in borcev legendarnega Pohorskega bataljona na Osankarici.

Z avtobusom Skupščine občine Velenje in dvema kombijema se je 65 članov združenja borcev Šoštanj udeležilo izleta, da počastijo spomin 100 žrtv v Frankolovem. Med žrtvami so tudi Šoštanjčani in iz bližnje okolice, ki jih je okupator 12. februarja 1945 obesil na občestna sadna drevesa zato, ker so partizani ubili oku-

patorjevega funkcionarja Dorfmeistra. Na skupinske grobove so člani položili rdeče nageljne in prižgali spomin na žrtve. Po polurnem postanku so nadaljevali pot do Oplotnice, kjer so pri spomeniku 52 žrtvam in borcem NOV počastili njih spomin, nato pa so si ogledali še kraj.

Potovanje so nadaljevali na Pohorje do Osankarice, kjer so si v gozdarskem — planinskem domu ogledali muzejsko razstavo legendarnega Pohorskega bataljona. Po zakuski so odšli na mesto taborišča Pohorskega bataljona, kjer so pri spomeniku 65 padlih junakov položili žalni venec. K spo-

minskim kamnom z izpisanimi imeni Mroža, Petruške, Naceta in drugih padlih Šoštanjčanov v tej borbi, pa so posamezniki položili sveže cvetje. O zgodovinskem poteku dogodkov med NOB sta člane seznanjala tajnik Združenja ZB NOV in predsednik, sami udeleženci izleta pa so pripovedovali svoje doživljanje iz časov narodno osvobodilnega boja.

Po dveurnem postanku so potovanje nadaljevali proti Arehu k Ruški koči, si ogledalo kraj in okolico, spomenik padlim planincem, nato pa so nadaljevali potovanje do gostišča Kop, kjer je bilo pripravljeno skupno kosilo. Po dveurnem postanku so nadaljevali vožnjo po Pohorju do Mariborske žičnice, s katero so se nekateri izletniki odpeljali prvič po njej v Maribor in nazaj, da so iz kabin žičnice občudovali mesto in okolico. Resnično lep in sončni dan, pohorski zrak in veselo razpoloženje s

pesmijo v prirodi je člane trdneje povezovalo v eno samo družino, ki je s pristrčno zabavo zaživela v pravem partizanskem vzdušju. Pot so nadaljevali do Rogaške Slatine, kjer so si udeleženci izleta ogledali kraj in zdravilišče naprave, predvsem pa pivnico zdravilne vode Donat in Styria, katero so tudi pili. Obenem so si ogledali tudi umetniška razstavljenega likovna dela — interzija.

Po ogledu vseh zanimivosti in znamenitosti kraja so se izletniki vračali veseli, zadovoljni in vedri z obujanjem spominov na slavne dni narodnoosvobodilne borbe in ljudske revolucije.

Udeleženci tega izleta so bili navdušeni nad tako vzorno organizacijo, nad vsem kar so videli in slišali in si želijo še več takih skupnih izletov, ki jih združujejo in družabno povezujejo.

M. V.

V ŠENTILJU SO RAZVILI PRAPOR

Prejšnjo nedeljo, 19. julija, so se v partizanskem Sentilju zbrali preživeli borci, aktivisti, sodelavci in mladina na svečanost ob razvitju prapora krajevnih organizacij ZB NOV. Pred novim šolskim poslopjem, ki so ga v Sentilju izročili mladini lani za občinski praznik, so izvedli daljši kulturni spored, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole, rudarska godba in moški pevski zbor upokojencev iz Velenja.

Zbrane je najprej pozdravil Jože Voh, ki je tudi povedal, da je med drugo svetovno vojno žrtvovalo svoja življenja 41 Sentilčanov. Zatem je spregovoril Filip Lesnjak, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Velenje.

Med drugim je dejal: »V Sentilju boste povsem zasluženo razvili prapor, saj je znano, da je bila ravno ta vasica zgodnje žarišče upora. Ne bi rad ponavljal že povedanih dejstev iz

zgodovine naše narodno-osvobodilne borbe, ker smo o tem prav tu že večkrat govorili. Dobro pa je, da povem nekaj besed naši mladini, ki je na današnji svečanosti prisotna. Mladina te doline, zlasti pa Sentilja in okolice, je lahko upravičeno ponosna na svoje očete in matere. V tej dolini se je že leta 1941, zlasti pa v letih 1943 in 1944 razplamtel mogočen upor proti okupatorju v katerem so sodelovali skoraj vsi vaščani. Nad dve

desetine žrtev je kraj sicer utrpel, toda še več bi jih, če ne bi bili ljudje tako enotni, hrabri in uporni. V Sentilju skoraj ni bilo domačije, ki ne bi bila tesno povezana s partizani. Tu je bil leta 1943. ustanovljen prvi odbor OF v Saleški dolini, tu je poleg občasnih obiskov brigad bila tudi močna TV postaja 32. Zelo aktivni sta bili tudi mladinska organizacija in APZ. Zaradi tolikšne organiziranosti in pripravljenosti so si v kraj upale le večje, opremljene okupatorjeve enote, pa še te so večkrat doživele neprijetna presenečenja. Ravno zaradi teh enotnosti prebivalcev bi lahko Sentilj smatrali po uspehih že v letu 1944 skoraj za osvobojeno ozemlje.

Filip Lesnjak pa je tudi govoril o uspehih, ki jih dosegamo v zadnjih 25. letih. Dejal je, da se je Saleška dolina po osvoboditvi razvila v eno najlepših delavskih centrov v Sloveniji. Velik delež za napredek Sentilja pa so vložili tudi prebivalci sami, zlasti lanske leto, ko so modernizirali cesto in zgradili novo osnovno šolo. S tem je spet prišla do izraza tista spontanost, ki odlikuje ljudi v socialistični družbi, ki delajo in vedo kaj hočejo ter v slogi tudi vse zmorejo. »Mnogokaj pa smo žal zamudili,« je nadaljeval Filip Lesnjak. »Trdim lahko, da smo zaradi drugih pomembnih nalog več let po vojni premalo mislili na našo vas, na tiste kraje, ki so bili najmočnejša opora partizanskim enotam. V zadnjem času pa so naša prizadevanja usmerjena tudi okoliškim krajem in upamo, da bomo skladno z možnostmi zamujeno popravili...

Ko danes tovariši iz Sentilja razvijate svoj prapor, ki simbolizira našo slavno zgodovino, vedite, da trud, ki ste ga vložili v ta svečani dogodek, ne bo zaman. Prapor bo vse nas spominjal na prehojeno pot, vzpodbujal pa bo tudi mlade, da čimprej dosežejo cilje, ki smo si jih zadali. Naš edini cilj pa je, da delamo za človeka, z željo, da bi bil v svobodni domovini zadovoljen in srečen ter da mu bodo dane možnosti za lastno uveljavitev. Vemo pa, da kar hočemo tudi zmoremo, saj smo to že neštetokrat dokazali. Zmogli pa bomo še več z združenimi močmi, z dinamičnim poletom mladih in izkušnostjo nas starejših. Srednjeročni petletni plan razvoja naše občine je prav gotovo eden tistih naših hotenj. Naloge ne bodo lahke. Ker pa vemo, da bo uspešna realizacija tega razvojnega načrta prinesla samo boljši jutrišnji dan za nas vse, tako za delavce v tovarnah kot za kmete v vaseh, se teh nalog ne bomo ustrašili, ampak bomo smelo premagali vse težave in vzpodbudili vsakogar, ki je morda še malodušen in stoji ob strani.

Nov prapor krajevnih organizacij ZB NOV v Sentilju je razvil v imenu pokrovitelja rudarskega šolskega centra Velenje, direktor Ivo Jamnikar in ga izročil predsedniku krajevnega odbora ZB NOV Cirilu Skazu. Praporščak Franc Sredenešek pa je obljubil, da bodo prapor skrbno pazili, saj simbolizira trnovo pot, ki smo jo morali prehoditi do svobode.

Načelo javnosti in narodna obramba

O javnosti dela o narodni obrambi je slišati različna pojmovanja, zato bi morali to vprašanje vsestransko preučiti, zlasti še, ker je v samoupravni socialistični družbi načelo javnosti eden od temeljnih pogojev za uresničevanje samoupravnih pravic.

Toda interesi družbe terjajo v številnih vprašanjih narodne obrambe tudi omejitve javnosti. Pri tem mislimo predvsem na optimalno in s stališča interesov družbe in njene obrambe realno in upravičeno mero.

V razpravah o tem, kaj sme v narodni obrambi biti javno, se običajno podarja, da je javno vse tisto, kar ni določeno kot tajnost. Širši javnosti izven subjekta, ki je določil tajnost in jo varuje, ni znano kaj je to javno. Posamezniki pogosto radi smatrajo za tajnost vse, kar je v zvezi z narodno obrambo. To kar pogosto povzroča različne nejasnosti in celo določen pasiven odnos — pomisleke in premajhno zanimanje za to področje družbenega življenja — kar ni v skladu ne z interesi narodne obrambe, ne s potrebo, da pri tem aktivno sodeluje vsa družba.

Po drugi strani pa se včasih dogajajo tudi izstopi v nasprotnem smislu. Pri tem ne mislimo na delikvenco, temveč na pomanjkanje osnovnih meril za zavarovanje tajnosti, tako, da se v raznih sredstvih obveščanja objavljajo tudi tisti podatki, katerih objavljanje škoduje intere-

som narodne obrambe in družbi v celoti. Kljub temu pa je v teh vprašanjih tudi dosežen napredek.

O narodni obrambi se javno razpravlja v vseh predstavniških telesih na vseh nivojih, v izvršilno političnih organih in v samoupravnih organih. Tem telesom se dajejo vsi podatki, ki so jim nujno potrebni za odločitve in za določitev obrambne politike. Pri tem se seveda v mejah dejanskih potreb ukrene, kar je potrebno, da se zavaruje tajnost. Lahko rečemo, da je pri organiziranju in pripravljanju splošne narodne obrambe potrebna aktivna udeležba vseh družbenih struktur, tako, da je tudi k nalogam varnosti in zavarovanja tajnosti potrebno pritegniti vse družbene dejavnike in vsakega posameznega občana, oziroma povečati njihovo odgovornost pri tem.

Sodobne razmere, odprtost naše države navzven, razvitejši stiki s tujino in vsakdanje množično komuniciranje so vzrok, da je zavarovanje tajnosti čedalje zahtevnejša naloga. Zato je treba organizirati sodobno družbeno samozasčito na najvišji družbeni podlagi, samozasčito, pri kateri bodo aktivno sodelovali vsi delovni ljudje naše skupnosti.

Zato je tudi zakon o narodni obrambi postavil določene temelje za izpopolnjevanje varnosti in varovanja tajnosti v sistemu obrambe države.

F. V.

V ZAVODNJAH BREZ PROSVETNEGA DRUŠTVA

Viktor Brglez nam je iz Zavodenj sporočil, da v njihovi vasi ni prosvetnega društva. Zato se s kulturno prosvetno dejavnostjo ukvarjajo vse krajevne organizacije. Kljub temu pa delo ni zadovoljivo. Največji vzrok je tem, ker brez prosvetnega društva ne morejo pritegniti dovolj števila ljudi in delo organizirati. Seveda pa jim manjka tudi potrebnega denarja.

V kraju pa se kljub temu odvijajo kulturne prireditve. Precejšnje število vaščanov je februarja pričakalo udeležence pohoda po poteh XIV. divizije. Po prireditvi so borci pripravili udeležencem pohoda zakusko in seznajni pogovarjali. Tajnik krajevnega odbora ZB NOV Franc Smon pa je govoril o pohodu XIV. divizije.

Lep kulturni spored so priredili mladinci in vokalni oktet Zavodenjski fantje ob dnevu žena. Prireditve je bila dobro obiskana, žene pa so bile zadovoljne. Proslavo je pripravila učiteljica Vera Svetina. Več let so dekleta iz Zavodenj želele, da bi v kraju pripravili kuharske tečaje. Letos pa se jim je ta želja uresničila. Organizacija Rdečega križa je v Zavodnjah pripravila kuharski tečaj, na koncu pa so dekleta priredila kuhar-

ske razstavo in pokazale svoje kuharske veščine. Tečaj je vodila Angela Vutkovič iz Velenja. Ob tej priliki so dekleta uprizorila dvodejanko »Pri gospodin«. Dvorana prosvetnega doma je bila nabito polna.

Pred dvema mesecema je v Zavodnjah gostoval Saleški oktet iz Soštanja. Domačini so bili z njihovim petjem zelo zadovoljni. Prejšnji mesec pa je mladinski aktiv pripravil ljudsko igro Deseti brat. Najprej so odigrali na domačem odru, zatem pa so gostovali še v Topolšici.

Obvestilo bralcem

Današnje številko Saleškega rudarja smo, sicer res nekoliko okrajeno izdali takoj čez teden dni (SR pa normalno izhaja vsak drugi petek).

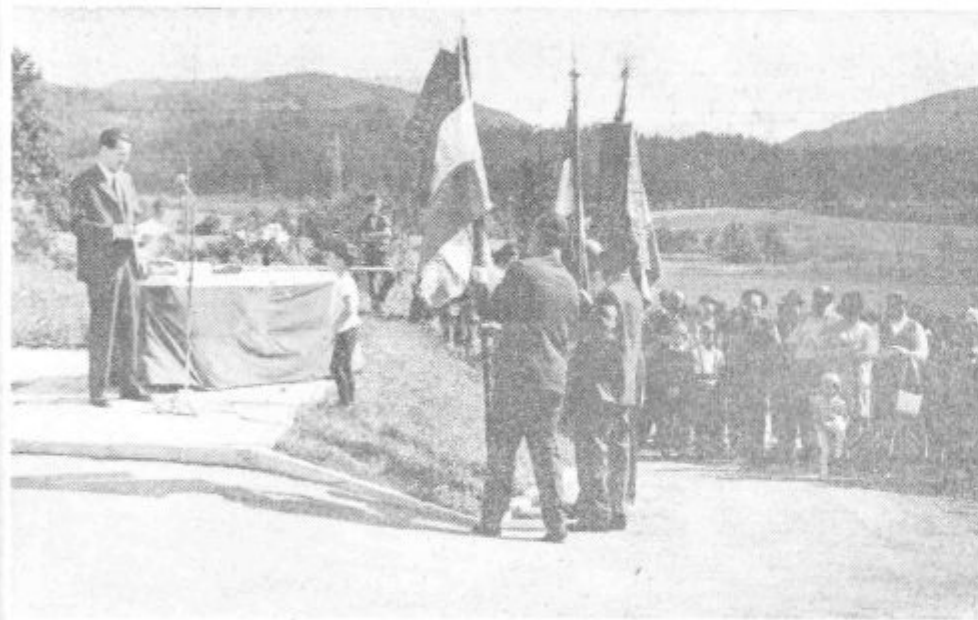
Bralce vljudno obveščamo, da je to zadnja številka pred počitnicami. Kot lani, tudi letos ne bomo zaradi premajhne kadrovske zasedbe v uredništvu, izdali v avgustu nobene številke časnika.

Prijetne počitnice pa želimo tudi vam!

Uredništvo



Prapor je v imenu pokrovitelja rudarskega šolskega centra razvil direktor IVO JAMNIKAR



Na slovesnosti v Sentilju pa je govoril FILIP LESNJAK, predsednik občinskega odbora ZZB NOV Velenje



Skupina udeležencev med proslavo

So res vedno potrebni inšpektorji, da preprečijo nesrečo in zavarujejo ljudi?

GOLOVO LEGLO MOŽNIH NESREČ IN UMAZANIJE

Delovni inšpektor pri skupščini občine Velenje je prepovedal še nadalje uporabljati delovne prostore strojnega parka kmetijske zadruge Soštanj v Golovem. Vzrokov za to je imel več kot jih je potrebno. Poslopja v Golovem, ki jih še vedno uporabljajo in v katerih so različne delavnice ter garažni prostori za kmetijske stroje, so vse drugo kot primerni za delovne prostore. Prej bi lahko rekli, da so leglo nesnage in prava nevarnost za človeška življenja.

Zato je tokrat delovni inšpektor moral hitro in ostro ukrepati. Pri pregledu, dne 20. julija, so ugotovili toliko nepravilnosti, da je odločitev povsem upravičena. Naj navedemo nekaj ugotovitev, ki so jih pri pregledovanju zabeležili:

• Stavba v kateri so mehanična delavnica, garaža, mizarska delavnica in skladišče, ne ustreza več de-

lovnim pogojem in varnosti pri delu ter je zaradi tega neposredno ogrožena življenjska nevarnost. Delovni prostori so prenizki, tla so delno cementirana, valovita ter pokrita z vodo. Prostori niso naravno dovolj osvetljeni, zračenje je samo skozi okno. Elektroinstalacija in prostovodno omrežje je dotrajano in ne zadovoljuje požarno varnostnim predpisom. Strešna nosilna konstrukcija in kritina strehe ter odvajanje meteoritnih vod je dotrajano. Tudi ogrevalne naprave ne ustrezajo več.

• V poslopiju, kjer so garaže in skladišča za kmetijske priključke, je strešna nosilna konstrukcija popolnoma uničena, lesena konstrukcija stropa pa je preperela in življenjsko nevarna. V prostoru, kjer je skladišče za priključke, je strop udrt, strešni napušč pred vhodom v garaže se rušijo in odpadajo, kar je

življenjsko nevarno. V začasni garaži za traktorje se nosilni tramovi stropa toliko posedajo, da se je zlomil podpornik, ki naj bi to posedanje preprečeval.

• Na splošno je ugotovljeno, da dvorišče in okolica vseh stavb ni urejena in lahko zaradi tega nastane samovžig.

Ponavadi imajo podjetja svoje interne predpise in tudi varnostno službo, ki ščitijo delavce pred nevarnostmi pri delu. Na primeru Golovega se zato lahko upravičeno sprašujemo zakaj v kmetijski zadrugi niso sami uvideli nevarnosti in poslopja toliko obnovili, da bi v njih lahko normalno delali. Mar so človeška življenja res tako malo vredna?

Sicer pa so naše fotografije ob sestavku dovolj prepričljive in naj članek ostane brez komentarja.

listov in partizanov, ki so jih ustaši zverinsko pobili.

Prisrčno je bilo srečanje z mladimi graditelji »Sava 70«. Naša skupina se je pogovarjala z mladinsko delovno brigado iz Prištine. Na velikem zborovanju v brigadirskem naselju je govoril predsednik republiškega odbora ZZB NOV Hrvatske Ivan Sibl, od tu pa smo poslali tudi pozdravno pismo predsedniku Titu.

Velenjska skupina je iz srečanja odnesla najlepše spomine. Po poti pa smo si še ogledali grad Otočec in bili na Urhu pri Ljubljani. M. V.

Klubovci dobro delajo

Zaradi velikega števila odraslih so v soštanjski odred Pustega gradu v Soštanju vključili tudi starejše tabornike. Klubovcem načeljuje Anton Hren.

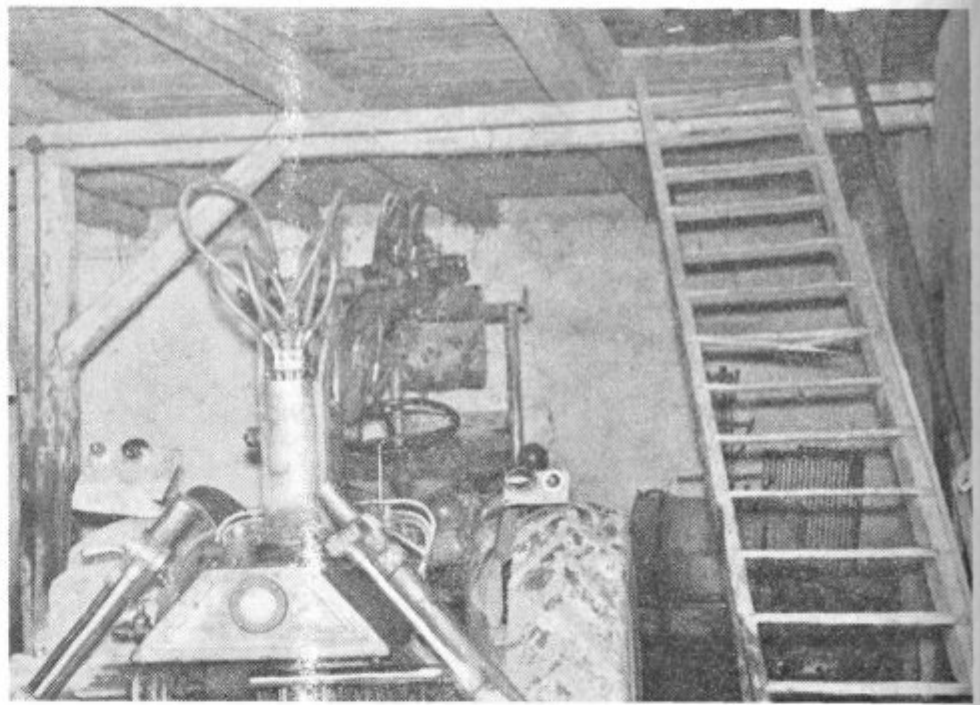
MALE GLASI

PRODAM

• Prodajam dobro ohranjen avtomobil »SKODA«, letnik 1967, tudi za ček. Ruži Ževart, Tomšičeva 30, Velenje.

RAZNO

• Iščem žensko za varstvo otroka na domu od 7,30 do 11,30 ure. Aškerčeva 3a, Soštanj.



V takšnih prostorih so shranjeni kmetijski delovni stroji



Takšno pa je dvorišče strojnega parka. Vsepovsod umazanija in odpadki, ki lahko slej ko prej povzročijo požar



Stropni napušč pred vhodom v garažo s traktorji se lahko slej ko prej zruši in zasuje traktorista

BILI SMO NA MEDOBČINSKEM SREČANJU BORCEV V ZAGREBU

Od 3. do 5. julija letos je bilo 47 borcev in mladincev iz velenjske občine na medobčinskem srečanju v Zagrebu.

Srečanje borcev NOV v Zagrebu je bilo že četrto, zato so ga letošnji gostitelji še prav posebno skrbno pripravili. Na predvečer dneva borcev je bila otvoritvena slovesnost v Hrvatskem narodnem kazališču, kjer je blizu 870 udeležencev srečanja pozdravil predsednik ZZB

NOV Zagreb, Ivan Denac. Zatem so zastopniki ZZB NOV Beograd — Cukarica slovesno izročili prehodno zastavo ZB Zagrebčanom, ki jo bodo hranili do prihodnjega srečanja v Ivangradu. Nato je bila predstava opere Jakopa Gotovca »Ero z onega sveta«.

Dne 4. julija smo bili na Dožonščini, kjer je spominjski park žrtvam fašističnega nasilja. V skupnih grobovih je pokopanih 8 tisoč komunistov, sindika-

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in brata

Jožeta Petriča

se iskreno zahvaljujem za pomoč komunalnemu centru, modnemu salonu, rudniku lignita Velenje. Posebna hvala zdravniškemu in strežnemu osebju zdravilišča v Topolšici in njegovemu zdravniku dr. Antonu Črepinšku.

Zahvaljujem se vsem, ki so darovali vence in cvetje, govornikom za poslovilne besede in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zalujoča žena Anica, sin Jožek, bratje in sestre